

Nro. 12.

A' FELS. CSASZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken Februárius 8-ik napján
1805-ik esztendőben.

B é c s.

B. S u m e r a u - n a k , az ide való Policia Hivatal Előülőjének, 's egyszersmind a' Theresianum nevet viselő nemes Akadémia Curatorának, egy tulajdon kezével irt levelet küldött a' múlt December 12-ik napján Császár Eö Felsége, mellyben akként méltoztatik a' maga alatta valói eránt való kegyelmes atyai gondoskodásás kijelenteni, hogy mivel az ifjuságnak előmenetelét nemcsak a' tudományokban, hanem egyszersmind az erkölcsi jófágban is tökéletesíteni, 's azokat a' hazának hasznos tagjaiva, 's a' köz jónak hívfáraiivá tenni kívánnya; arra való nézve B a l d a c c i és

M

Stahl Status Tanácsosokat; továbbá **Bede Kovics, Pflieger, Reichmann és Auerlperg** udvari Tanácsosokat, nékie, tudniillik **B. Summerrau** nak segédjeive tenni méltóztatott, a' kik a' törvényeket tanuló nemes ifjaknak mind hólnaponként, mind fél éltendőnként; nem különben a' Filozofiat tanulóknak fél éltendőre határozott examenjeiken, avagy meg vizsgáltságokon, vagy mindnyájan, vagy egymást fel váltva (alternatim) jelen legyenek; 's arról Eö Császári Kir. Felségének a' tanuló nemes ifjuságnak talentomairól, a' tudományokban tett előmenetelekről, és erköltsi magok viseletekről hivatal szerént való jelentést tegyenek.

Ezen kegyelmes levelének végén ekként nyilatkoztattya ki Fels. Urunk maga kegyelmes atyai gondoskodását: „Ambár én nem kétlem, hogy ezen intézetem magában gondoltatván is nagy ösztönére ne szolgálna az ifjaknak, és hogy az én jóltévő gondoskodásomat mind ő magok, mind az ő szüleik és Tutorjaik haladó szível ne vegyék: mindazáltal e' mellett is bizonyossokká teheti Kingyelmed őket, hogy közzülők azok, a' kik szorgalmatosságok, és erköltsi jó magok viseletek által magokat meg különböztetik, különös mindenkor kegyelmeslégemre tarthatnak számot, és hogy azoknak, a' kik magokat a' Status szolgálatjára ajánlani fogják, annak elérésére segítségekre leszek, 's e' mellett ha hazai környülállásaik kívánnyák, egyébbképen is fogom őket gyámolítani.“

A' szenvedő emberiségre nevezve igen hasznos szerzetes Rend, tudniillik az irgalmas Barátok, a'

1804-ik esztendőben Magyar - Cseh - és Morva Országokban, Felső Szileziában, Felső és Alsó Austriában, Stiriában, Karintiában, és Karnioliában 14090 betegeket vettek fel magok Ispotályaikba; a' kik közt 1142 Ném Katolikusok, és 12 Izraeliták voltak. Ezen fel fogadott betegek közzül 1322 holt meg, 12768 pedig meggyógyúlvan egészségben bocsátattak ki. — Melly hasznára legyen a' Státusoknak ezen könyörülő szerzetes Rend, nyilván láthattuk, 's ugyan azért érdemes is arra, hogy azt minden vallású emberek tehetségeknak mértékéhez képest önként, és egész készséggel segítsék.

A' másunnan, különösen Olasz Országból ide, 's egyéb Austria tartományokba 's városokba hozatni szokott ó köntösökre nézve olly rendelést tett az ide való Fő Kormányzék; hogy azokat addig; míg Olasz Ország határain a' katonakordon tart, sem ide bé hozni, sem itten avagy más Auszriai városokon, és helységekben kereftül vinni szabad nem lesz, ne hogy valami uton módon ide is bé ne hozatódják a' sárka hideg.

N a g y B r i t a n n i a.

A' Pétersburgi Császári, és Stöckholmi Kir. udvaroknak követjeik tsak nem minden nap conferentiát tartnak Pitt h miniszterrel és Harrowby Status Titoknokkal. A' Stöckholmi Kir. udvar segítő hadi népet igirt a' Francziák és Spanyolok ellen a' Londoni Kir. udvarnak. E' tárgyról az Alsó Saxoniai kerületbeli tudósításokból illy meg jegyzést olvasunk: „Az Anglia és Svécia Országok közt nemtsak el kezdődött, hanem már a' kéz alá irásig vitetett subsidialis eggyellégről

egy Európai hatalmas udvar tudósíttatván, a' Fels. Svéciai Királynak küldött levelében olly meg jegyzést tett, hogy ezen öszve szövetségés Európának száraz tartományaira is által plántálja a' hadakozásnak keserü magvát, és hogy e' miatt a' Svécia Országhoz tartozó Pomeránia hasonló sorsra fogna Hannoverával jutni. Ezen gyökeres jegyzésnek az a' hasznos következése lönn, hogy a' Fels. Svéciai Király azon öszve szövetségéstől egészen el állott. A' Pétersburgi Császári Udvar el nem fogadta ugyan meg egészen a' Párisi Csász. udvarnak békeességre tzelző feltételeit; mindazáltal még most is folynak az azokat tárgyzó conferencek, mellyeknek tökéletességre leendő viteleiben igen hathatos eszköz a' Berlini Királyi udvar.

A' 9-ik Januariusi Londoni közönséges levelek által arról tudósíttatunk, hogy az előtt való nap egy Frantzia Kurir érkezett volna egy posta hajón oda, a' ki Talleyrand Fr. külső ministertől bizonyos békeességes feltételeket vitt Lord Harrowby Status Titoknoknak; sőt hogy a' Fr. Császár is tulajdon kezével irt levelet küldött volna a' Fels. Angliai Királynak, mellyben a' békeességre való nagy hajlandóságát jelentette. A' Londoni Publicum ezen békeességes feltételnek punctumait nagyon kívánnya tudni. — Pitt minister kevés hajlandóságot mutat a' békeességre. A' Spanyolok és Anglusok közt támadt háború sem fogja azt siettetni. — A' Londoni Politicusok így szólunk azon tárgyról: „Valameddig, úgy mond, a' Boulognei kikötő helyben 3000 ágyuzó hajók, és a' Fr. partokon 200 ezer főből álló armádia

táboroz, addig Fr. Országgal békefféges alkudozásban erefzkedni, avagy Angliának a' hadi kéfzületekben alább hagyni, veszedelmes dolog vólna. — E' mellett képzelní sem lehet, hogy a' Fr. Császár I. N a p o l e o n most, a' midón a' dítűőfégnek legfelfűőbb pűlczára fel hagott, olly békefféges fel tèteleket tett vólna Angliának, a' melyek az ő maga, és a' Fr. nemzet híret nevét meg homalyosítának, 's azon Országnak kárára szolgnálnának. — Akar hogy 's akarmint legyen a' dolog, elég az ahoz, hogy a' Fr. Császárnak és ministeriumnak Londonban küldűtt levelei miatt az Angliái Parlamentumoknak Januarius 15-ik napjára meg határozott őfzve gyűlések továbba halasztatott.

Továbba arról is tudofitást vettűnk Londonból, hogy Portugallia Ország a' maga neutralitásának meg tartása végett, 12 millió livert igit elztendűnként a' Frantziáknak. A' Spanyol Ország ellen ki adatandó manifestumot rövid idő múlva, 's talán a' leg ;közelebb napon ki jűvű udvari újság levelekben közölhettyűk a' Publicummal, akkor talán a' Párisból Londonba küldetett bekefféges planumnak tikkelyeiről is tűbbet írhatunk. Közűnfégesen abban a' vélekedésben van a' Londoni Publicum, hogy mivel a' Spanyol Országgal való háborűból tűbb haszna van N. Britanniának, mint sem a' békeffégből, tehát sem P i t t h n e k, sem a' tűbb ministereknek nintsen a' békeffégre nagy hajlandűfágok, hanemha rendkivűl hasznosak vólnának a' békefféges fel tètelek. — Gibraltárnak és a' Máltai szigetnek bírása rendkivűl sok hasznot hajt Angliának, és ha

Minorkát is el foglalhatták, mellyen nagyon igyekeznek, úgy osztán egészlen urai lesznek a közepső és Adriaticumi tengereknek.

A' Madritti Kir. udvarnak Anglia ellen hadat izenő manifestuma nem előbb, hanem tsak a' múlt Januarius 9-ik napján érkezett Londonba, mellyet, minthogy előre el látott az oda való Publicum, kevés érzékenységet okozott. Harmad nap múlva azután a' Spanyol kir. követ minifter is el utazott onnan. A' Spanyol Ország ellen való manifestumnak ki dolgozása Lord Hawkesburyra vólt bizva, mellyet Januarius 12-ik napján terjesztett a' ministerium eleibe, melly a' Londoni Kormányozó széknek Spanyolok ellen való parafzait, és eddig tett intézetjeinek mentségét foglallya magában. — Admirál Nelson, a' ki 19 hólnaptól fogva maga Admiralisi hajóját el nem hagyta, 's az által maga egésségét nagyon meg rongálta, Londonba vissza váratik. — Lord Cornwallis is, a' ki 20 hólnapok alatt sok tengeri szélveszeket, és nyomorúságot szenvedett, a' Canalisban, az az, az Anglia és Frantzia Ország közt fekvő szoros tengerben lévő hajóseregnek kormányát egy ideig másra, nevezetessen Lord St. Vincentre fogja bizni. Mások úgy vélekednek felőle, hogy ő napkeleti Indiába fogna utazni, az ott lévő Anglus Kormányozónak Marquis Wellesleynek fel váltására, annyival inkább, mivel ő már ennekelötte is nagy okosságal folytatta ott Angliának dolgait. Külömben is egész életét az Ország dolgainak folytatásában töltötte el, és hol katona, hol követ, 's hol békefféget munkálodó minifter vólt, mint p. o. az Ammiensi békefféges alkudozásban.

Spanyol Ország.

Ennek a' Monarchiának buzgóbb és nagy tehetségű lakosi a' jelenvaló háborus környülállásokban sok áldozatokat visznek hazájoknak oltarára. Ezek közt a' Toledói Ersek, 's egyfzersmind a' Sevillai Érsekségnek Administratora Don Louis de Bourbon, magát arra kötelezte, hogy ő mind addig, mig az Anglusokkal való háború tartani fog, minden hólnapban 75000 realest ad a' hadakozásnak folytatására (Egy Real, a' mi penzünk szerént, 15 krajtzárt tesz) Az ez eránt de la Pace herczeghez küldött levelében illy forró buzgoságot mutatott: A' haza boldogságáért tett áldozat, úgymond, nem drága, és mától fogva a' háborúnak végződéséig egy kis levesnél, egy darab húsnál, egy keves kerti veteménynél, és egy tányér gyümölnél egyebet a' sztalomra hozni meg nem engedek. Ennek a' Pap Urnak ditséretes példája, hasonló áldozat tételre bírták a' több papi és világi urakat, a' kik a' haza eránt való buzgó szereteteknek ki nyilatkoztatásában erőssen vetelkednek egymással. —

E' mellett, minden Spanyol Országikikötőhelyek jó védelmező állapotban helyhezttetnek, a' regementek önkényén való verbuálás által megsaporittatnak, és minden szükséges hadi készületek nagy tüzzel tétetttetnek. — A' Ferrolikikötő helyben, mellynél bátrabb, 's egyfzersmind fontosabb kikötő hely Spanyol Országban nintsen, Generális Filangieri-ra bízott a' fő kormány, az ott lévő katona őrizet 10000 főre szá-

poritativ. — Az ott fekvő Francia eskadernek, az az, kis hajóeregnek kormányozója Filangieri Generált 700 hajó eregbeli katonával kínálta meg, az ott való lakosoknak magoknak is hadi szolgálatot kell tenni, az ott lévő batteriákat többel szaporitják meg, a' mellyekből az oda közelíteni akaró Anglus hadakozó hajókat tüzes golyobisokkal fogják meg köszönteni.

Ritkán fordul Spanyol Országról valamelly fontos tárgy elő, mellyben de la Pace herczegről emlékezet ne tétetődne; azért is ezt a' hires embert a' Magy. Publicummal meg esmértetni szükségesnek tartom. Az ő eredeti neve Manuel Godoy de Alvarez, az Estremadurai tartománynak Badajoz nevű nagy és népes városából 37 esztendő ifjú ember, a' ki testvér bátyjával Lajossal zöldellő ifjuságában Madritba menvén, mivel mindketten szép növesű és ékes ábrázatú ifjak vóltak, a' Kir. testörző eregbe állottak köz legény fővel. — A' bátyja Lajos a' Királyi Udvarból Madritból el távozni kéntelenített. Ellenben az öttse Manuel, a' mostani hercz. de la Pace az udvarnál maradt, és mivel a' Spanyol nemzet kedves muzsika szerzősámán, a' tziterán jádzani jól tudott, minden főbb udvaroknál nagy kedvességet szerzett magának. — Laísanként General Major rangal General Adjutánsnak, azután kevés idővel General Lajtinantnak, és Spanyol Országi első rangbeli Grandesnek tétett Alcadia herczegi titulussal. Ekkor osztán nagy tekintettel birt a' Kir. udvarban. A' Francia revolutió miatt támadt háborúban, a' Kastiliai Tanáts planuma szerént, a' Pyrenéusi hegyeknek nevezetesebb passusaira tartalék seregeket

kellett volna küldeni; de az említett Gr. Alcadiá ellenkező értelemben vólt, és a' Frantziák ellen indítandó háborút javasolta.

A' Spanyol Kir. armada 1795-ik esztendőben nagyon meg verettetvén, 's a' Franczia seregek Spanyol Ország határain bé rontván, herczeg Alcadiá a' maga planumát meg változtatta, 's Bazileában a' Franczia Respublikával kedvező fel tételek mellett meg békéltet, 's annál fogva Spanyol Országot a' veszedelemből ki szabadította. Ezen a' békefégen mind a' Spanyol nemzet, mind a' Király nagy öröme fakadván, herczeg Alcadiát, mint azon békefégen eszközölőjét de la Pace, az az, békefégen szerző herczegi titulussal ruházta fel.

Az Anglusok ellen indított hadakozásnak hathatosabban leendő folytatása végett, öt Helvetus regementet vett a' Madritti Kir. udvar hadi zsóldba.

A' Madritti 1-ső Januariusi tudósítások szerint olly parantsolatot adott ki a' múlt 1804 ik esztendőnek vége felé a' Fels. Spanyol Király IV. Károly, hogy minden Spanyol Orzági Univerzításokban lévő Orvos Doctorok és Professorok a' sárga hidegnek természetét, annak kezdődését, és ki terjedését szorossan vizsgálják, 's egyfersmind határozzák meg azon orvos szereket is, a' mellyeket annak el kerülésére leg alkalmatosabbaknak, 's leg hathatosabbaknak lenni itilnek.

Helvétziai Respublika.

Ezen Köz Tarsaságnak Párisban készített új Constiutiojának az úgy nevezett Mediatió Act-

tának egyik tikkelyében, a' Respublikának kormányozására nézve az is meghatározott, hogy a' Landammanság (Præsidium Pagorum Helveticorum) az az a' kormányozói hivatal minden két esztendőben változzék, és egyszer a' Katolikusok, másszor a' Réformatusok közül választassék Landamman. Ezen meghatározásnál fogva Affry Uri Cantonbeli polgár vólt az első Landamman, ő után pedig Berna Cantonbeli polgár W a t t e n w y l, a' ki ezen folyó 1805-ik esztendőnek első napján, a' Solothurni Préfectusnak polgár G l u t z n a k adta ezen hivatalját által. Az általadásnak tzeremoniája a' Bernai és Solothurni Cantonoknak határain fekvő városban F r a u b r u n n b a n ment végbe, a' hova mind a' két Cantonból valogatott hadi nép, 's kiváltképen szabad seregbeli katonaság és pattantyúsok gyűltenek vala. Landamman W a t t e n w y l, több Bernai Tanátsbeli személyekkel, az oda való Generál Stábbal, a' Respublika fő Cancellariussával, és Status Titoknokjával, úgymint M o u f s o n és G a f s e r Urakkal ment béleg elsőben F r a u b r u n n b a, holott rendkívül való pompás tiztelettel fogadták őket. Az Auszriai, Frantzia, Spanyol, Olasz Respublika, és a' Bavaríai Val. Fejedelemségi követ ministerek nyomba követték őket. Végre maga G l u c z U r i s számos Solothurni polgárokkal egyetembe oda érkezett, és a' fent említett személyekkel egygyütt a' várba fel ment, holott W a t t e n w y l ú r igen velős orátiót mondván a' jelenvólt deputatusok előtt, a' Respublika új constitutióját, az úgy nevezett M e d i a t i o A c t a j á t, 's a' Status nagy petsétjét az új Landammanak által adta, 's néki

a' fent nevezet urakat M o u f s o n t és G a f s e r t, 's velek együtt H a u f e r General Adjutánst különösen ajánlotta. Azután maga G l u c z ú r is szép oratiót mondott a' gyűlés előtt. A' jelenyölt idegen követ miniszterek a' szokott tzeremonia szerént bútsút vettek az Ex-Landammantól W a t t e w y l Urtól, az új Landammant pedig megköszöntötték. — Ezen czeremoniát egy baratságos vendégség zárta bé.

A' Frantzia Császár I. N á p o l e o n koronázatasára Párisba küldetett Helvétziai deputatusok hazájokba már vissza tértek. A' midőn, a' múlt December 23-ik napján bútsúzó audientían vóltak vólna a' Császárnál, a' Frantziák és Helvetusok közt való kereskedésre nézve azt mondotta nékiek, hogy különös kereskedésbeli egyesség által kelle-ne azt meg határozni; hogy Helvécziának mind népessége, mind más nemzetekkel való kereskedése igen nagy, de hogy semmi meg határozott intézetjei 's törvényei nintsenek a' vámokra és har-mintzadokra nézve. — Minthogy semmi rendeléseket nem adtak ezeknek a' deputatusoknak a' Helvétziai Concordatára nézve, még tsak munkába sem lehetett azt venni. — A' mit a' Helvétziai Constitutióra nézve ezek a' deputatusok a' Fr. Császár szájából hallottak, az egészlen meg nyugtatta azokat, a' kik annak ujabbi meg változtatásától tartottak vala.

A' Bündeni Cantonban, Salis Urnak előülése alatt egy olly gazdaságra ügyelő Társaság formálódott, melly ezen Respublika leg nevezetesebb embereiből áll, és nem tsupán a' mezei gazdaságnak meg jobbításában foglalatoskodik, hanem mások.

kal levelező tagjainak fegitségek által minden magános gyülekezeteknek népeffégekről, industriájokról, fogyatkozásaikról, kereskedésekről, 's többé' felé tárgyakról tudósításokat veszen, és minden eddig nállok uralkodott vissza-éleseknek el háritásokra utat, módot, és eszközöket mutat. — A' hol a' természetnek et rejtett kintseit meg fajditya, maga tagjai között a' leg alkalmátosabbak oda küldi, meg vizsgálattya, és azoknak keresésekre figyelmetesekké teszi a' lakosokat. Illy módon vizsgálattya meg a' múlt őszel a' Rathenbrunenbadi köziklát, mellyben sok hasznos mineralis kútfejek találtattak.

S v é c i a O r s z á g.

Azoknak a' szerentsétlen Gothenburgi lakosoknak számokra, a' kik a' múlt őszel vólt nagy tűz támadásban minden vagyonaiktól meg fosztatvan alamisna kérésre jutottak, 1800 tallért küldött a' Fels. Svéciai Király. Eő Felségének ezen jóltévő példája nemtsak Svécia Országban, hanem másutt is sok követöket talált, nevezetessen Hamburg várossában, mellynek nemes indulatú lakosi 4000 Markot szedtek magok közt öszve azon áldott végre.

Ennek az északi Orzágnak némelly részeiben olly kemény hideg vólt a' télen, hogy minden vizek jéggel vonattatván bé, semmi egyesülése nem lehetett Német Orzággal, és a' S t r a l s u n d b ó l Stockholmba küldetett Kuriroknak nagy keringessel kellett és lehetett oda jutni. Azoknak a' hajóknak, mellyek Eő Svéciai Kir. Felségeknak Stralsundból leendő vissza vitelekre küldettek, lehetet-

len vólt a' fok jég miatt az oda való kikötő helyhez közelíteni. — Stockholm városa nem kevés nyughatatlanfágba esett a' miatt, hogy Eö Felségek a' múlt Decemberben próbát tettek a' Balticum Tengeren való által menetellel, de hogy az akkor támadt tengeri szélveszek miatt nagy veszedelem közt forgott betses életek. Arról, hogy Stralsundba, ha mind fok viszontagságok között is, szerentséssen vissza tértek, semmi tudósitást nem vehettek töllünk az Eö Felségekért szorgalmatoskodó Stokholmiak.

O r o f z B i r o d a l o m.

Az érdemeket, és hiv szolgálatot betsülni tudó, 's meg is jutalmaztatni kívánó I. Sándor Orosz Császár, a' maga Koppenhágai Kir. udvarnál lévő követjét Lifakevits urat a' Sz. Anna vitézi Rendje első Classisának tagjává tenni, 's ötet azon rend tsillagos és brilliantos kövekkel rakott keresztével meg ajándékozni méltoztatott, melly 4000 rubelre betsültetik; Ez a' követ úr eszközlötte t. i. azt ki, hogy Sylvenor Dánus hajós kapitány olly jó tengeri kártyát adott Lehmann Orosz Vice-Admiralisnak, a' melly nélkül, a' múlt öfzel a' Norvégiai partok mellett támadt irtódzató tengeri szelek közt, bizonyossan hajótörest kellett vólna néki szenvedni. A' nevezett Danus hajós Kapitánynak ezen jószívüségét egy szép brilliantos gyürüvel jutalmaztatta meg a' Fels. Orosz Császár.

Krimiának minden természet javaival bővölködő tartománya, a' múlt században, nevezetesen 1778-ik esztendőben, meg unván a' fok belső és külső nyughatatlanságot, önként az Orosz Birodalom pálczája alá vetette magát. Azon idő-

nek pontjától fogva minden úton módon igyekeztenek az Orosz uralkodó Fejedelmek, nevezetesen néhai II. Katalin, 's ennek nyomdokait követő nagy unokája I Sándor Császár azt böl dogítani. A' múlt esztendőekben a' Fekete tenger partján egy szép, és a' kereskedésre nézve nagy hasznú váraft építetett, mellynek O d e s s a a' neve. Ritkán lehetne a' historiából olly vároft emliteni, melly olly hirtelen fel épült volna mint ez. Ennek még 1792-ik esztendőben tsak a' pusztta helye vólt; most pedig, az abban lévő, 's két három emeletű közházaknak 2000-re, lakosainak pedig 15000 lélekre tétetik a' száma. Ennek kikötő helyéből, egy két esztendő el forgása alatt igen sok életet, mézet, viaszt, szörös bört, 's több e' féleket vittek ki az Anglusok és mas kereskedő nemzetek, mellyekért töbnire kész pénzel fizettek. — Melly nagy hasznára legyen az Orosz Birodalom déli részének a' fekete tenger, le nem lehet rajzolni.

Néhány hólnapoktól fogva azt hirlelték a' közönséges Európai levelek, hogy a' Pétersburgi Császári ministeriumban nagy változás fogna következni a' Frantziák és Anglusok közt támadt ellenségeskedésre nézve. — Ez, a' mint az 5-ik Jan. Pétersburgi tudósítások tartják, tellyességgel nem igaz, és azok, a' kik az Orosz ministeriumba lendő változással magokat ketsegtetik, nagyon megtsalatkoznak. I. Sándor Császárnak egyetlen egy principiuma vagyon, tudniillik, a' maga Cs. Koronájának ditsőssége, 's Európának egy arányúsága. Ettől a' sínór mártektől sem jobbra sem balra nem távozhatnak az Orosz ministerek.

A' mezei gazdaságnak tökéletesítésére ügyelő Petersburgi tudós Társaságnak azon gyűlésé-

ben, melyet a' múlt November 15-ikén, mint maga fundáltatasának innep napján tartatott, azon jutalmak is, mellyeket a' fel tett kérdéseknek legjobb meg fejtsékre fel tett vala cz a' Társaság, ki osztatódtak. Ezen kérdésre; Mi lehet a' fa szükének és eleség drágaságának fő oka? 44 könyvetske küldetett bé; az Oroszok között Sch w i t k o f Titoknok, a' Német Tudósok között a' Szalczburgi Vál. Fejedelemségből Koch Titoknok nyerte el az arany's ezüst medalliát. — Ezen fel tett kérdésre: Miként kelljen a' fa szükségét megkisebíteni? 30 tractatuskák küldettek bé. Az erre tett jutalmat Nordheimi Senator és Erdő Főgondviselő B r a u e r nyerte el az arany; az ezüst medalliát pedig Titoknok M e r k e l T u l á b a n, és All-hadnagy B o g d a n o f Ukrajniában s. a. t. Azután következő jutalmaztató kérdések tetettek fel: Miné mű szántó vas légyen az Orosz Birodalom földjének különbözőségéhez képest legjobb? Erre 50 speciés arany jutalom van tétetődve. A' földi mandolának Orosz Országban leendő természetesére 10 aranyos medallia; a' ruskásának Orosz Ország déli részében való szaporítására 10 aranyos medallia; a' Potasnak, azaz, hamu zsirnak plantából leendő készítésére 50 aranyos medallia; a' Kender meg-nemesítésére két jutalom van fel téve, úgymint 25 és 30 speciés arany.

Ezen tudós gyűlésnek vége felé herczeg Kurakin Sándor arra kötelezte önnön magát, hogy ő az illetén hasznos kérdések meg fej-

tések végett, minden éfztendőben 100 aranyat fog a' Társaságnak adni, melly nemes indulatból, és hazafiúi szeretetből származott ajánlását, ezen hasznos Társaságnak nevében annak érdemes Előülője Csász. titkos Tanácsos N a r t o f f ú r méltó háladással vette és meg is köfzönte.

M á s o d í z o r i T u d ó s í t á s.

Alább irt, ezen Magy. Újfélag levelek által is tudtára kívánnyá adni a' Magyar Publicumnak, Urafélagoknak, és több felsőbb 's alsóbb rangú utasoknak, hogy ő ezen Cs. Kir. rezidentialis városban, a' Karinthiai útzában fekvő, és a' Magyar Publicum előtt is isméretes V a d E m b e r t z i m e r ű vendégfogadót árendában által vette, minden abban lévő szállásokat, szobákat, iftállókat jó rendbe hozott, szép bútorokkal fel ékesített, e' mellett a' hozzá bé szálló vendégeknek válogatott jó ételekkel és italokkal szolgálhat, és olly jó intézeteket tett, hogy kiki mind a' szobáknak tsinosságára, mind a' szolgálatra nézve meg elégedve legyen. — Arra való nézve tellyes bizodalommal van az eránt, hogy az ide jövendő Magyar uraságok 's utazók ötet az ő vendégfogadójába való bé szállással valamint eddig, úgy ennekutánna is szerenstéllé tenni fogják. — K ö l t B é t s b e n B ö j t e l ő h a v á n a k 1 - s ő n a p j á n 1805-ik éfztendőben, M ü l l e r F e r e n c z P o l g á r i V e n d e g f o g a d ó s, és a' V a d e m b e r t z i m e r ű V e n d e g f o g a d ó n a k a' K a r i n t i a u t z á b a n m o f t a n i A r e n d á s a.